

КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КНТЕУ

ЗВІТНІСТЬ БІЗНЕСУ Business Reporting

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Навчальний рік	2021/2022
З якого курсу викладається	3
В якому семестрі (-ах) викладається	6-8
Обсяг дисципліни (годин / ECTS)	180/6
Тижневе навантаження	4 години
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни	Вибіркова

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Нагорна Ірина Володимирівна
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат економічних наук
Кафедра	Міжнародного бізнесу, фінансів та обліку
Посада	Старший викладач
Профіль викладача	Google Scholar / ORCID
Контактна інформація	i.nahorna@knute.edu.ua

Анотація

Звітність бізнесу – вибіркова навчальна дисципліна спеціалізації, передбачена планом підготовки дипломованих фахівців усіх економічних спеціальностей. Курс передбачає ознайомлення зі звітністю бізнесу, як основним джерелом фінансової інформації під час прийняття економічних рішень та покликана забезпечити загальні інформаційні потреби широкого кола користувачів. Знання методики формування звітності бізнесу потрібні тим, хто вирішив займатися обліковою справою, або здійснювати управлінські функції. Дисципліна спрямована на оволодіння методами формування та складання фінансової, податкової, статистичної та інших видів звітності суб'єктів господарювання; набуття практичних навичок заповнення та подання основних форм звітності.

Мета дисципліни

Формування у студента практичних навичок в галузі організації формування та складання звітності підприємства.

У результаті вивчення дисципліни студент буде

знати:

- завдання звітності, її суть і значення;
- вимоги до звітності;
- склад та класифікацію звітності;
- порядок подання звітності;

- методику підготовки основних форм фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності;

вміти:

- складати основні форми фінансової, податкової, статистичної та нефінансової звітності;
- перевіряти узгодженість окремих показників;
- подавати звітність у відповідні адреси;
- використовувати бухгалтерську звітність для управління підприємством.

Передумови вивчення дисципліни

Знання основ економіки та бухгалтерського обліку.

Програма дисципліни

Тема 1. Загальні вимоги до звітності підприємств

Періодичність узагальнення даних бухгалтерського обліку. Зміст та визначення звітності підприємств. Завдання звітності. Використання звітних даних в процесі управління. Бухгалтерська звітність. Класифікація бухгалтерської звітності. Внутрішня та зовнішня звітність. Визначення та завдання основних видів зовнішньої звітності: фінансової, податкової, статистичної, спеціальної та іншої звітності.

Зміст фінансової звітності. Нормативне регулювання фінансової звітності. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Користувачі фінансової звітності. Терміни складання та подання фінансової звітності. Критерії відображення даних у фінансовій звітності. Економічна вигода.

Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Тема 2. Баланс підприємства

Визначення балансу. Балансове рівняння. Активи. Власний капітал. Зобов'язання. Структура активу балансу. Необоротні активи. Оборотні активи. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття. Структура пасиву балансу. Власний капітал. Довгострокові зобов'язання та забезпечення. Поточні зобов'язання та забезпечення. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття

Умови визнання статей активу. Отримання активу внаслідок минулих подій. Можливість контролювання активу підприємством. Імовірність отримання в майбутньому вигоди від активу. Можливість достовірної оцінки активу. Істотність інформації щодо активу. Умови визнання статей зобов'язань. Виникнення зобов'язання в наслідок минулих подій. Зменшення економічних вигод у майбутньому в наслідок погашення зобов'язань. Достовірне визначення суми, що підлягає погашенню. Істотність інформації щодо зобов'язання.

Узагальнення даних бухгалтерського обліку для складання балансу. Зв'язок розділів активу та пасиву балансу із планом рахунків.

Тема 3. Звіт про фінансові результати

Визначення звіту про фінансові результати. Мета складання та структура звіту про фінансові результати. Доходи. Витрати. Прибуток (збиток). Сукупний дохід. Елементи операційних витрат. Прибуток на акцію.

Визначення доходів. Класифікація доходів для відображення у звіті про фінансові результати. Критерії визнання доходів. Вплив операцій на збільшення активів чи зменшення зобов'язань, достовірність визначення результату.

Визначення витрат. Класифікація витрат для відображення у звіті про фінансові результати. Критерії визнання витрат. Вплив операцій на зменшення активів чи збільшення зобов'язань, достовірність визначення результату.

Методика складання окремих розділів звіту про фінансові результати. Зв'язок статей звіту про фінансові результати з планом рахунків.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Визначення звіту про рух грошових коштів. Мета складання та структура звіту про рух грошових коштів. Грошові кошти. Еквіваленти грошових коштів. Не грошові операції. Рух грошових коштів.

Основні характеристики грошового потоку підприємства. Класифікація грошових потоків.

Прямий та непрямий методи складання звіту про рух грошових коштів. Етапи складання звіту про рух грошових коштів за різними методам. Визначення руху грошових коштів в результаті операційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті фінансової діяльності. Визначення чистого руху коштів за звітний період. Облік впливу зміни валютних курсів. Визначення і звіряння залишку грошових коштів на кінець року.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Визначення звіту про власний капітал. Мета складання звіту про власний капітал.

Власний капітал та його функції. Елементи власного капіталу. Зареєстрований капітал. Капітал у дооцінках. Додатковий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Неоплачений капітал. Вилучений капітал. Чисті активи підприємства.

Визначення скоригованого залишку власного капіталу на початок року. Відображення змін у складі власного капіталу. Визначення залишку власного капіталу на кінець року.

Тема 6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Визначення та види помилок в бухгалтерському обліку. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах». Способи виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах в залежності від їх впливу на фінансові результати. Етапи виправлення помилок. Відображення виправлення помилки у фінансовій звітності.

Визначення облікової оцінки. Обставини, що зумовлюють потребу в перегляді попередньої оцінки. Відображення змін в облікових оцінках у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Облікова політика. Принцип послідовності. Випадки, в яких можливо змінювати облікову політику. Відображення зміни облікової політики у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Визначення події після дати балансу. Класифікація подій після дати балансу. Відображення в обліку та звітності подій, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу. Відображення у примітках до річної фінансової звітності подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу.

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність

Об'єднання підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань. П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств». Холдингова компанія. Материнське (холдингове) підприємство. Дочірнє підприємство. Випадки складання зведеної та консолідованої фінансової звітності.

НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність». Контроль материнського підприємства над дочірнім. Принципи включення показників фінансової звітності дочірнього підприємства до консолідованої фінансової звітності.

Склад і форми консолідованої фінансової звітності. Внутрігрупові операції. Внутрігрупове сальдо. Частка меншості. Балансова вартість інвестицій у дочірні підприємства. Частка материнського підприємства в чистих активах дочірнього. Гудвіл при консолідації. Відображення реалізованих прибутків та збитків від внутрішньогрупових операцій.

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Критерії визнання малих підприємств. П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Склад фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Терміни подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Структура та методика складання Балансу за формою 1-м. Структура та методика складання Звіту про фінансові результати за формою 2-м. Структура та методика складання Балансу за формою 1-мс. Структура та методика складання Звіту про фінансові результати за формою 2-мс.

Тема 9. Податкова звітність

Податкове законодавство в Україні. Податковий обов'язок. Звітні періоди та терміни подання звітності, згідно Податкового кодексу України. Загальнодержавні податки. Загальнодержавні збори. Місцеві податки. Місцеві збори.

Правила ведення обліку доходів, витрат та інших показників для складання податкової звітності. Облік податкових різниць. Порядок зберігання підтверджуючих документів.

Визначення податкової декларації (розрахунку). Форма податкової декларації (розрахунку). Обов'язкові реквізити податкової декларації.

Порядок подання податкової звітності до органів державної податкової служби. Терміни подання податкових декларацій залежно від визначеного ПКУ базового податкового періоду для окремого виду податку або збору. Способи подання податкової декларації. Подання декларації особисто платником податків або уповноваженою на це особою. Порядок надсилання податкової декларації поштою (з повідомленням про вручення та з описом вкладення). Подання податкової декларації засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб.

Електронна звітність: заключення договору, формат звітності, оформлення та терміни подання.

Порядок складання та подання Декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок складання та подання Декларації з податку на додану вартість. Порядок складання та подання Декларації акцизного податку. Порядок складання та подання Декларації з податку на доходи фізичних осіб. Податкової декларації екологічного податку.

Тема 10. Звітність по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню

Основні принципи, загальні правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування. Платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Застраховані особи.

Порядок подачі звітності та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органу Міністерства доходів України. Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне страхування. Структура та особливості складання звіту про єдиний соціальний внесок.

Тема 11. Статистична і спеціальна звітність

Регламентация статистичної звітності. Суб'єкти та завдання державного статистичного спостереження. Зміст та порядок складання форми 1-ПП (квартальна, річна) «Звіт про суми пільг в оподаткуванні юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності». Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос). Статистична звітність підприємств торгівлі і громадського харчування. Звіт про фінансові результати і дебіторську і кредиторську заборгованість. Звіт про випуск, реалізацію в обіг цінних паперів. Звіт про основні показники діяльності підприємства за формою 1-підприємство «Структурне обстеження підприємства». Статистична звітність з праці: 1-ПВ (місячна) «Звіт з праці», 1-ПВ (квартальна) «Звіт з праці», 6-ПВ (річна) «Звіт про кількість працівників, їх якісний склад та професійне навчання», 7-ПВ (один раз на чотири роки) «Звіт про заробітну плату за професіями окремих працівників».

Тема 12. Нефінансова звітність

Нефінансова звітність як інструмент соціальної відповідальності бізнесу. Відображення національних пріоритетів сталого розвитку. Періодичність звітності. Формування бази порівняння. Порядок розрахунку кількісних показників. Звітність представництв міжнародних компаній. Інтеграція фінансової і нефінансової звітності. Розвиток компетенцій з нефінансового звітування.

Особливості та політики дисципліни

Проведення лекційних і практичних занять передбачає: ПК, наявність фінансової та нефінансової звітності підприємств, бланків фінансової, податкової, статистичної звітності для формування практичних навичок щодо складання та заповнення форм звітності сучасного підприємства. До проведення занять залучаються практичні фахівці, зокрема бухгалтери та аудитори.

Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Відпрацьовувати лекційні та практичні заняття у Порталі освітніх ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу Інституту (<https://edu.htei.kh.ua>). З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно регулярно відвідувати заняття, а також регулярно готуватися до занять.

Форми та методи оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЕКТС відповідно до діючого [Положення про оцінювання результатів навчання студентів](#).

Поточний контроль (60 балів): 1) вирішення ситуаційних завдань; 2) виконання розрахункових завдань; 3) поточне тестування на Порталі освітніх ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу Інституту (<https://edu.htei.kh.ua>).

Підсумковий семестровий контроль (40 балів): письмовий екзамен. Структура екзаменаційного білету: завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування); завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне завдання); завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання).

Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36

балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Рекомендовані джерела інформації

1. Бондар М. І. Звітність підприємства: підручник / М. І. Бондар, Ю. А. Верига. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 570 с
2. Пантелеєв В. П. Звітність підприємств : навчальний посібник / В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко. – Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2017. – 432 с.
3. Озеран А. В. Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємств: монографія / А. В. Озеран. – Київ : Київський національний економічний університет, 2015. – 471 с.
4. Сопко В. В. Дисциплінарна матриця управлінської звітності: монографія / В. В. Сопко. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2016. – 455 с.